

Схема оцінювання тесту з української мови і літератури – 11 клас, 2026 р.

Тестові завдання	Правильні/можливі варіанти відповідей	Схема оцінювання
1. Визначте тему уривка і запишіть її одним поширеним реченням.	Темою прочитаного уривка є тривожне очікування небезпеки та психологічний стан людини в умовах соціальної напруги. (Можливі інші варіанти).	Усього 2 б.: 2 б. – за правильну і вичерпну відповідь, яка розкриває тему уривка; 1 б. – за частково правильну і невичерпну відповідь; 0 б. – за формулювання, яке суперечить темі, чи відсутність відповіді.
2. Спираючись на текст, дайте відповідь на кожне питання одним складним реченням.	А. Епізод із зачиненими віконницями символізує страх, ізоляцію та прагнення героїв відгородитися від небезпечної й жорстокої реальності. Б. Валер'ян Чубинський згадує свою вдалу промову, щоб підбадьорити себе, відчути внутрішню опору й тимчасово втекти від страху та напруженої реальності. В. Уривок пройнятий тривожним, напруженим настроєм, що виражається через атмосферу страху, змалюванням зачинених віконниць, внутрішніх переживань героїв та відчуття небезпеки. (Можливі інші варіанти).	Усього 6 б.: по 1 б. – за кожну правильну, змістовну відповідь; 0 б. – за відповідь, яка суперечить змісту тексту, чи її відсутність + по 1 б. за кожне правильно побудоване складне речення.
3. Визначте роль художніх засобів у наведеному уривкові. Дайте відповіді окремими реченнями, проаналізувавши три різновиди тропів. Проілюструйте кожен із них прикладами з тексту.	Епітети (наприклад, «зачинені віконниці», «гаряча хвиля», «темні фігури») підсилюють емоційний стан героя й створюють атмосферу страху та напруження. Метафори (наприклад, «море голів», «розіллється морем пристрасті») передають внутрішні переживання персонажа та глибину його душевного стану. Порівняння (наприклад, «слова, як хижі птахи») допомагають яскравіше змалювати ситуацію й підкреслюють її значення. Уособлення (наприклад, «вітер рвав і стукав») надають явищам людських рис і підсилюють відчуття психологічного тиску. (Можливі інші варіанти).	Усього 6 б.: по 1 б. – за кожний правильно визначений художній засіб (назва і приклад); + по 1 б. за правильно визначену роль у тексті.
4. Визначте і схарактеризуйте в двох реченнях основні різновиди конфліктів в уривку та поясніть їх прояви.	В уривку зображено соціальний конфлікт між народом і владою, що виявляється в атмосфері напруження, страху й очікування можливого виступу мас, а також внутрішній психологічний конфлікт у душі Чубинського, який переживає боротьбу між страхом перед небезпекою та відчуттям відповідальності перед людьми. (Можливі інші варіанти).	Усього 3 б.: 2 б. – за правильне визначення видів конфлікту + 1 б. – за пояснення.
5. Запишіть	Тривожна ніч – тривожною ніччю (О. в.), тривожна ноче (Кл. в.)	Усього 6 б.:

<i>словосполучення в орудному та кличному відмінках.</i>	Дитяча мрія – дитячою мрією (О. в.), дитяча мріє (Кл. в.) Розумний чоловік – розумним чоловіком (О. в.), розумний чоловіче (Кл. в.)	по 1 б. за кожен правильно вжиту форму словосполучень.
6. Запишіть числа словами.	Весною <u>тисяча вісімсот дев'яносто першого</u> року Михайло Коцюбинський склав екстерном іспит на звання народного вчителя при Вінницькому реальному училищі. Останні десять років життя його серце належало іншій жінці – юній Олександрі Аплаксиній: на час знайомства їй був <u>двадцять один</u> рік, вона була на <u>шістнадцять</u> років молодша за письменника. Восьмиста дев'яносто сім читачами відзначена творчість М. Коцюбинського за останні роки тільки в одній районній бібліотеці.	Усього 6 б.: по 1 б. – за правильно записані числівники <i>21 і 16</i> , по 2 б. – за правильно записані числівники <i>1891 і 897</i> (1 б. – за наявність 1 помилки, 0 б. – 2 та більше помилок).
7. Запишіть прислівники правильно (разом, окремо або через дефіс).	Пліч-о-пліч, раз у раз, будь-коли, по-батьківськи, удвічі.	Усього 5 б.: по 1 б. за кожний правильно записаний прислівник.
8. Розкрийте значення фразеологізмів, увівши їх у речення.	Дамоклів меч. Підсумкова робота з математики висіла наді мною, як Дамоклів меч, загрожуючи моїй позитивній оцінці за семестр. Троянський кінь. Приваблива пропозиція продавця виявилася справжнім троянським конем — підступним подарунком, що приховував серйозну небезпеку для мене і моєї родини. Вавилонське стовпотворіння. Коли в кабінеті немає вчителя, там справжнє вавилонське стовпотворіння: безлад, галас, метушня. <i>(Можливі інші варіанти).</i>	Усього 6 б. : по 2 б. за змістовне речення, яке розкриває значення фразеологізму; 1 б. – за частково правильну відповідь; 0 б. – за нерозкриті значення.
9. Відредагуйте речення, спираючись на зміст уривка.	1. Прокинувшись о сьомій годині , Чубинський помітив, що віконниці ще зачинені. Чи: Коли Чубинський прокинувся о сьомій годині, він помітив , що віконниці були зачинені. 2. Ми вирішили піти на виставу шкільного театру, і я вважаю , що це правильне рішення. <i>(Можливі інші варіанти).</i>	Усього 4 б. : по 2 б. за кожне відредаговане речення (по 1 б. за кожен усунутий помилку).
10. Вставте, де потрібно, пропущені розділові знаки.	У родині все підпорядковувалося батькові – Михайлові Коцюбинському. Коли він працював над новим твором у своєму чернігівському будинку, його дружині Вірі Устимівні варто було лише підняти догори палець і сказати дітям: <u>«Тихо, тато працює»</u> , так відразу ж у будинку ставала повна тиша. Мабуть, мало хто знає, що в родині і мама, і дружина завжди називали його Мусею. Не Михайликом, Мишком, а саме Мусею. В садочку Віра насипала канапку із землі, яку обсадила зеленим моріжком. Там любив приймати сонячні ванни Михайло Коцюбинський. А коли	Усього – 10 б.: 10 б. – 0 пом. 9 б. – 1 пом. 8 б. – 2 пом. 7 б. – 3 пом. 6 б. – 4 пом. 5 б. – 5 пом. 4 б. – 6 пом.

	<p>ставало прохолодніше – восени та навесні – застилав цей диванчик пледом та читав на ньому свіжу пресу. В кінці центральної алеї, що розділяє садок на дві частини, Віра Устимівна посадила бузкову альтанку. Там любив відпочивати її коханий чоловік, набиратися натхнення.</p>	<p>3 б. – 7 пом. 2 б. – 8 пом. 1 б. – 9 пом. 0 б. – 10 пом. і більше. Прим.: Лапки – один знак.</p>
<p>11. Спираючись на текст твору М. Коцюбинського і висловлюючи власну думку, складіть есе (8 – 10 речень) на тему: «Страх перед суспільством чи відповідальність перед ним: що визначає поведінку героя?». У творі використайте відокремлені означення (1) та обставину (1), підкресліть їх.</p>		<p>Усього 9 б.: 1) 3 б. – за дотримання структури і особливостей написання есе: наявність тези, аргументів, висновку; 2 б. – за незначні порушення; 1 б. – значні порушення; 0 б. – невідповідність типу тексту; 2) за мовне багатство і дотримання якостей писемного мовлення (логічність, смислову точність, виразність): 3 б. – за мовне багатство і дотримання основних комунікативних якостей писемного мовлення; 2 б. – за незначні порушення і відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 1 б. – за значне відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 0 б. – за повну відсутність мовного багатства і серйозні відхилення від основних комунікативних якостей мовлення. 3) 2 б. – за наявність і визначення двох видів відокремлених членів речення; 1 б. – вжитий і визначений один вид відокремлених членів речення; 0 б. – за повну відсутність; 4) 1 б. – за відповідність обсягу.</p>
<p>12. Установіть відповідність між твором та його автором.</p>	<p>1. <u>Г.</u>; 2. <u>Д</u> ; 3. <u>Г</u> ; 4. <u>А</u> ; 5. <u>Б</u></p>	<p>Усього 5 б.: по 1 б. за кожну правильну відповідь.</p>

<p>13. «Життя окремої людини має сенс лише тоді, коли вона допомагає зробити життя інших людей красивіше і шляхетніше», — стверджував Альберт Ейнштейн. Розкрийте своє розуміння цих слів у вигляді твору-роздуму, наведіть приклади з літератури. На користь Ваших роздумів наведіть три аргументи (10 - 12 речень).</p>		<p>Усього 12 б.: а) за відповідність змісту твору темі: 3 б. — за повну відповідність змісту; 2 б. — за незначні відхилення в змісті від теми; 1 б. — за значні відхилення в змісті; 0 б. — за невідповідність змісту твору; б) за мовне багатство і дотримання комунікативних якостей писемного мовлення (логічність, смислову точність, виразність): 2 б. — за мовне багатство і дотримання основних комунікативних якостей писемного мовлення; 1 б. — за незначні порушення і відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 0 б. — за повну відсутність мовного багатства і серйозні відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; в) 3 б. за аргументованість викладу: 3 б. — за наявність трьох аргументів; 2 б. — за наявність двох аргументів; 1 б. — за наявність одного аргументу; 0 б. — відсутність аргументів. г) 2 б. за композиційну стрункість і стильову єдність тексту: 2 б. — за струнку, логічно побудовану композицію і стильову єдність тексту; 1 б. — за часткове порушення композиції і стильової єдності відповіді; 0 б. — за повну відсутність композиційної стрункості і стильової єдності відповіді чи її відсутність. г) 1 б. — за наявність прикладу з літератури; д) 1 б. — за відповідність обсягу.</p>
<p>14. Пісня – душа українського народу. У формі тексту (5 поширених речень)</p>	<p>Обрядові пісні весняного циклу (веснянки, гаївки, гагілки, пасхальні пісні) відображають глибокий зв'язок українців із природою, віру в її відродження та воскресіння Спасителя. Веснянки й гаївки</p>	<p>Усього 5 б.: 2 б. — по 1 б. за кожен правильно названий вид пісень;</p>

<p>розкрийте значення пісень (назвіть хоча б 2 види) на прикладі календарно-обрядової поезії весняного циклу.</p>	<p>супроводжували пробудження землі, закликали тепло, врожай і добробут. Через ці пісні люди передавали свої надії, радощі та спільні традиції від покоління до покоління. Вони об'єднували громаду, особливо молодь, у спільних іграх, хороводах і святкуваннях. Таким чином, весняні обрядові пісні є важливою частиною духовної культури українського народу і вираженням його душі.</p> <p><i>(Можливі інші варіанти).</i></p>	<p>2 б. – за мовне багатство при розкритті значення пісень; 1 б. – за незначні порушення і відхилення від теми, 0 б. – за повну відсутність пояснення, +1б. – за відповідність обсягу.</p>
<p>15. Речі, які оточували наших предків, мали для них велике значення. Розкажіть про найвідоміші обереги українців (назвіть не менше 3). Розповідь оформіть у вигляді зв'язного тексту (5 поширених речень).</p>	<p>Речі, які оточували наших предків, мали не лише практичне, а й символічне значення, адже були оберегами. Одним із найвідоміших оберегів був рушник, який прикрашали вишивкою і використовували під час важливих подій, вважаючи, що він захищає родину та приносить щастя. Вишиванка також вважалася сильним оберегом, бо її орнаменти наділялися захисною силою й передавалися з покоління в покоління. Особливе місце займав віночок із стрічками, який символізував чистоту, здоров'я та дівочу долю. Крім того, у хаті часто тримали дідуха або ляльку-мотанку, що оберігали дім від зла і приносили добробут.</p> <p><i>(Можливі інші варіанти).</i></p>	<p>Усього 5 б.: 3 б. – за визначення 3-х оберегів; 1 б. – за наявність поширених речень, +1б. – за відповідність обсягу.</p>
		<p>Примітка: за орфографічну, пунктуаційну грамотність, за граматичне і стильове оформлення роботи до всіх попередніх балів додається: усього 10 балів: 10 б. – 0-1 помилка; 9 б. – якщо допущено 2-3 помилки; 8 б. – якщо допущено 4-5 помилок; 7 б. – якщо допущено 6-7 помилок; 6 б. – якщо допущено 8-9 помилок; 5 б. – якщо допущено 9-10 помилок; 4 б. – якщо допущено 11-12 помилок. Якщо в роботі допущено більше 12 помилок, балів за грамотність не додається.</p>

Усього 100 б. (90 б. + 10 б.)